

ՊԱՅՄԱՆՔ

«ԻՐԱՌԱՌՆԵՔ» չարաթը երկու անգամ կ'հրատարակուի, Չորեքշաբթի և Շաբաթ օրերն, Հայերէն և Գրաւանէն :
Արագրոյս խմբագրութեանը ուղղելի ու է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ծախքը վճարուած յղուին «Առ Խմբագրական-Մասնագրով ԻՐԱՌԱՌՆԵՔ» լրագրոյ Հայրենասիրաց Ընկերութեան 'ի Վառնա :

LE DROIT

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Վարնայի համար տարեկան 23 Փրանք Պուլկարիոյ քաղաքաց համար » 26 »
Թղթատարական միութեան մասնակցող բոլոր երկիրներու համար տարեկան 28 »
Քաժանորդագրութիւնը կանխիկ են և վեցամեայ պայմանաժամու ևս կ'ընդունուին :
Ձեռքէ ծախուած մէկ թիւը 40 փարայ է :
Մանուցմունք 3 անգամի համար տողը 2 դրուչ :

«LE DROIT», paraissant le mercredi et le samedi, en Arménien et en Français. — Abonnement d'un an, pour Varna, fr. 23; — pour l'intérieur de la Bulgarie fr. 26 — pour les Etats compris dans l'Union — Postale, fr. 28. — Les abonnements sont payables d'avance par an ou par semestre. — S'adresser au Conseil de Rédaction du journal «LE DROIT», de la Société Arménienne HAYRENACIRATZ «des Patriotes», à Varna.

Ա.Զ.Դ

Ամեն անգամ, որք սոյն թերթին մինչև 10 թիւը տոնանայէն յետոյ, կ'ըստեմանին պահել զանոնք՝ առանց յետոս վերագարձնելու, պատիւ մ'ըրած կ'համարուին մեզ իբրև մեր թերթին բաժանորդներն նկատուելու :

ՎԱՌՆԱ 24/5 ՕԳՈՍՏՈՍ 1885

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. վարչութեան կրօն. խորհրդին այս քչ. օր ի նիստ գումարելով, Նիկողայոս Անանօֆի որդւոյն օրինաւոր ամուսնութենէ ծնած լինելը վրկայող Նէնի գիւղի թագ. խորհրդոյ վկայականին խնդրովն դատարէն յետոյ, որոշեր է պաշտօնապէս գրել և ծանուցանել թէ ուս. գեղարտատան և թէ՛ լշմիածնայ սինօգին որ յիշեալ վկայականը ապօրինաւոր է և անվաւեր :

—Կրօն. խորհրդին երեկուան օրն նորէն արտաքոյ կարգի գումարման հրաւիրուեր է Ս. Պատրիարքի կողմէն :

—Բաղ. խորհրդոյ նորընտիր Առեւնապետ էֆ. Կիւմանտը թէ սովորականէն դուրս գտելի գործունէութիւն մը ցոյց կը տայ խորհրդին գործերն դիւրացնելու համար, ժողովոյ գումարման օրերէն զատ ուրիշ օրեր ալ Պատրիարքարան գալով և երկար ատենէ ի վեր վարչութեան Դիւանին վրայ անդոյժ մնացած շատ մը խնդիրներ կարգի դնելով որ յառաջիկայ նիստին մէջ լուծուին : Բաղ. խորհրդին այսու հետեւ ուրաթ օրերն պիտի գումարին :

—Սամաթիոյ Եկեղեցւոյ շինութիւնը, որն որ ատաի ամիսի չափ առաջ Բաղարապետութեան կողմէ գաղութեցնել հրամայուած էր, ցաւօք կ'իմանամք թէ տակաւին չէ վերականգնել շարունակելու :

—Բաղ. խորհրդոյ նորընտիր անգամաւորէն Յր տակաւին իրենց հրաժարականին վրայ կը պնդեն եղեր :

—Եղիպատի խորհրդին անձնական կարածոց վերատեսուչ Վսեմ. Թագաւոր փաշայ Յակոբեան այս միջոցիս Եւրոպա գնաւուելով, իւր Ազն. Տիկինն ալ որ Տօթթօր խորհրդանիւնի քոյրն է, Կ. Պոլսի եկեր է օգտուիլութեան համար և թերապիա իջեր է :

—Տրապիզոնի նորընտիր առաջնորդ Գեր. Գորգիլին Ծ. վարդապետ Սրուանձտեանց իւր պաշտօնագրաւուն հասեր է :

ԺԱՄԱՆԱԳՐԱԿԱՆՔ

Սերանիկէն Օսմալ թերթին յղեալ թղթակցութիւն մը կը ծանուցանէ թէ՛ Սերանիկի մօտերն բամբակի գործարան մը հաստատուեր է, որն որ իւր մեքենայից շնորհիւ, որք ամենէն վերջին կատարելագործեալ տեսակէն են, մէկ շաբթուան մէջ 1200 ծրար բամբակ թել պիտի կարենայ արտադրել, որոց ամենքն ալ երկրին ներքին սպառմանցը պիտի գործածուին տեղական վաճառականութեան ձեռք : Յիշեալ գործարանը 250 գործաւոր ու գործաւորուհի պիտի զբաղեցնէ, ամենքն ալ բնիկ տեղացի ժողովրդեան մէջէն առնուելով, որով մէկ գործարանը 250 ընտանեայ օրապահիլը հայթայթած պիտի լինի :

—Փախաբերի էր որ գտնէ այս գործարանը, որոյ օգտակարութիւնը անժխտելի է, մերթ ընդ մերթ թուրքիոյ զանազան կողմերն հաստատուած նմանօրինակ գործարանաց բազմին վիճակուելէ զերծ և ազատ մնալը :

—Կ. Պոլսոյ վերջին թերթերն ցոյց կը տան թէ՛ մայրաքաղաքին մէջ առաւելագոյն թիւնն երթալով աւելնալով վրայ է, օր չըլլար՝ գիշեր չըլլար՝ որ յարձակումներ տեղի հունեան և այն՝ բոց հրապարակներու և հասարակաց ճամբաներու և փողոցներու վրայ, անցորդաց ժամայոյցը, շղթայն, քաղիւր, ևս յալիշտակելու համար : Բայց զարմանալին սա է թէ՛ այդ անգղամներն ամեն անգամ յաշնդեղու վրայ են, և ոտիկներ կամ պահնորդը ամեն անգամուն ալ այն ատեն միայն կը հասնին՝ երբ չարագործն արդէն փախած ու անհետ եղած է : Սակայն ասոնցմէ ամենէն աւելի զարմանալի կամ անբացատրելի մնացած կերպ սա է թէ, այդ չարագործներուն ամենքն ալ թուրք զինուորականի համազգեստ կը կրեն, և այդ համազգեստը՝ որ հասարակութեան համար ապահովութիւն և վստահութիւն պիտի ներշնչէ, ընդհակառակն Կ. Պոլսոյ մէջ ամենէն նողկալի չարագործութիւններ անպատիժ գործելու իբր վաճան և ապաստան կը գործածուի : Ժամանակ մը Պոլսոյ ոտականութիւնը լրագրաց խմբագիրներն կը բռնատարկէր՝ զինուորականաց համազգեստը անարգած ըլլալուն համար : Արդեօք սպարապետ Ղազի Օսման փաշայն նուազ նախանձախնդիր պիտի լինի այժմ Օսմանեան զինուորական համա-

զգեստին պատուին, որ կը թողու և անտարբեր կը մնայ՝ որ զինուորական համազգեստներու ներքե չարագործաց ձեռքերն ու գաշոյններն խաղաղ և պարկեշտ անցորդաց կենաց և ընչիցը շարունակ վնասեն և անպատիժ մնան նոյն իսկ թուրքիոյ մայրաքաղաքին մէջ : Ասի կարի իսկ գալթակալսն իրողութիւն մնէ, որ պատիւ չըրեր բնաւ Կայս. կառավարութեան պաշտօնավարաց աշաւրջութեանը, միանգամայն յայտնի անիրաւութիւն մն է երկրին բնակչացըն համար, որոց կենաց և ընչից ապահովութեան վրայ հակեն կառավարութեան մը աննահանջելի պարտականութեանց առաջինն է :

—Յիշ. Գիւ. Պաշ. կը գրէ թէ՛ աստի մի քանի օր յառաջ ութն աւազակներ թղթատար սուրհանդակը զարկեր են Անտիոքայ և իսկենտեւրունի մէջ տեղի ճանրուն վրայ : Ոստիկանք անմիջապէս չարագործաց ետեւէն զրկուելով, յաջողեր են հինգը ձերբակալել, իսկ միւս երեքը փախեր են :

—Լրագրաց նայելով վերջին հինգու տարուելուն վրայ Ռուսիոյ մէջ արմատաց գիւնէն սկսեր են մեծաքանակ բարձրանալ :

—Աւելեւ կը ծանուցանէ թէ՛ Մշեցի Յակոբ սարկաւազը, որն որ երկու տարիէ ի վեր բանտարկուած կը մնայ եղեր, վան զրկուեր է յիշեալ քաղքին վճարելի Ատեանին առաջը դատուելու համար :

—Թեթեւեմ չափով թուրք թերթը խմբագրական յօդուածով մը կ'աւտըմբնի նախարարութեան ընթացքը քննադատելով, ի մէջ այլոց՝ հետեւեալ տողերը կը գրէ :

«Պերլինի Գաշնազրոյն այն յօդուածներն, որք մեզ նպաստաւոր էին, չը գործադրուեցան ցարդ, «մինչդեռ մեզ աննպաստ եղող յօդուածներն ամենքն ալ գործադրուելէ զատ, ստիպուեցանք նաեւ «բարեկամական շատ մը զոհողութիւններ ընել : Զատնը մոռնալ «կարելի չէ : Մինչև ցարդ ամեն տարեան անդղիական աշխարհավարութիւնը մեզ վնասակար եղած է : «այս է իրողութիւնն որ կը հաստատուի գործնականապէս և նիւթապէս :»

—Կատարելապէս համաձայն եմ մեր պատուարժան պաշտօնակցին, ում ձայնակցելով մեր ևս կը յաւելումը ըսել թէ՛ Պերլինի գաշնազրոյն 61րդ և 23րդ յօդուածներն ալ նմանապէս անգործադրելի կը մնան

դեռ, վան զի թուրքիոյ նպաստաւոր էին : Միայն թէ այդ երկու յօդուածոց ոչ-գործադրութեանը մասին՝ յանցանքը աւելի՛ Օսմանեան Պետական անձանց վրայ կ'իյնայ, որք օգուտ քաղել նայեցան Անգղիոյ գիւնադիտական ներողամտութենէն, որն որ այն ատենը (Յունաստանի տրուելը երկրաց ինդիքէն յետոյ) Պերլինի գաշնազրոյն մէջի Հայաստանի բարենորոգմունքը տրամադրող ՅԱՐԳ յօդուածին արագ գործադրութիւնը նկատեցաւ զոհելու նոր ծագած եղիպատական խնդրոյն, զոր Անգղիա կը ճշնէր, յանգուգն միջամտութեամբ մը, յեղաշրջել իւր անխոտտովանելի քաղաքականութեանը նպատակին, որոյ հետեւանքներն այնքան ծանրապէս բեռցուած են այսօր Լոնտոնայի այժմեան դաշխին վրայ :

ՀՆՈՒԱԳՐԱԼՈՒՐԻՔ

(Ս. Զ. Զ. Զ.)

Վիեննա 4 Օգոստ. Բեթիէն Գեթթեֆոնց թերթը տեղեկութիւն կ'ստանայ Կ. Պոլսէն թէ, մօտերս Դեսպանատնոյ մը պիտի գումարին անդ՝ Պուլկարիոյ վճարելիք հարկին խնդրը կարգադրելու համար :

Երկու Պուլկար սպայք, որք Պուրլէշի գրամատան մը պարտատուներն գողացած լինելու կասկածանք ձերբակալուեր էին, հարցաքննութեան իրենց կատարեալ անմեղութիւնն ի յայտ գալով, ազատ թողուեցան :

Յորենի և ալիւրի վաճառականաց ակումբը տեղեկադիր մը շինեց որով կը պնդէ թէ՛ Յորենին ի Բուլմանիա ազատ ներմուծումն պահպանուի և ալիւրէն առնուած բուլմանական մաքսատուրքն ալ նուազի :

Պերլին 4 Օգոստ. Զուլիցերիոյ մէջ Գերմանիոյ գահաժառանգ իշխանին արկած մը պատահած լինելու զրոյցներն սուտ ելան :

Լոնտոն 4 Օգոստ. Նոր ընտրութիւնը Նոյմի երրորդ շարժուն պիտի կատարուին, երեսփոխանը պիտի գումարին Նախագահի ընտրութեան և երգման գործողութեան համար, յետոյ մինչև փետրուար ամիսը նիստերն պիտի գաղթեցնեն :

Բէթէրսպուրի 4 Օգոստ. Վորոնէժի գաւառին մէջ երկրաչարժ պատահելով, Յի հողի մեռեր և 60ի չափ ալ վերաւորուեր են :

ընդմեջ վարձակալութեամբ ամեն անոնց ուշադրութեանը՝ որք յարաբերութիւն ունին նորա հետ :

Մենք չունինք յաւանդութիւն ըսելու թէ, Հայ ազգը, 4000 տարի յառաջ, իւր գործոց և խղճի ազատութեան նպատակաւ՝ արդի քաղաքակրթութեան յառաջընթացը եղած լինի, բայց կը յուսամք գոնէ որ քաղաքակրթեալ ազգերը չի պիտի զանան իրենց համակրութիւնը այնպիսի ժողովրդեան մը, որ 4000 տարի առաջ յղացած և 4000 տարի ի վեր պաշտպանած է ամենայն յայտնաբերութեամբ գերազանց սկզբունք մը՝ որ ժ.Թ. Գարուն ողին է :

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սեփարդները թերթը կը կարծէ թէ՝ Ալեքսանդրիոյ ռաբանութեան հիմնադրանք անձանց տրուելիք փոխարինական հատուցումը այս շարժումնէ պիտի սկսի վճարուել :

—Միևնոյն թերթը խորհուրդ կը տայ Անգլիոյ որ քաղաքական արդի դժուարին խնդրոց լուծումը դիւրացնելու համար Գերմանիոյ և Աւստրիոյ մտնեայ :

—Մատրիտէն Օգոստ 3 թիւ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ՝ Սպանիայէն ստեղծած լուրերն՝ քօլերա-յին հարակերտ և տարածուելու վրայ ըլլալը կը հաստատեն :

—Բարիզէն ալ նոյն թուականու հեռագիր մը կը կրէ, —Թօքիոնէն ստացուած լուրերն կը ծանուցանեն թէ՝ գաղղիական զորաց մէջ շատ մարդ մեռնիլ սկսեր է փորհարութենէ և տենդէ :

—Քանադայի ապստամբութեան պէտ Ռիչլ, որ բռնուելով դատաւանի ենթարկուած էր, յանցապարտութիւնը հաստատուելով՝ կախուելու դատապարտուել է : Քանադայի մայրաքաղաք Փէպէրէն քաղաքում Հաւասի հեռագիր մը կը կրէ թէ՝ երգուեալ դատաւորը աղերսաւոր մ'ստորագրեր են՝ Ռիչլի համար վիկիթօրիա թագուհւոյն գլխաւորութիւնը խնդրելու :

Հեռագիրը կը յաւելու ըսել թէ՝ Հնդկիստան կը շարունակեն Քանադայի մէջ շարքել սպիտակամորթներն :

—Մէօթիւմ Տէքէֆէի կըսէ թէ՝ Պարսից Շահը որոշել է արտաքին կարգի դեպքան մը զրկել ի Պերլին, խնդրելու համար Պիզմար իշխանէն որ օգնէ իրեն՝ Պարսկաստանի և Աֆղանիստանի միջև սահմանադիտոյ խնդրոյն կարգադրութեանը մասին :

—Մարսիլիոյ մէջ քօլերա ծագած ըլլալու լրոյն վրայ աւստր. կառավարութիւնը զգուշութեան միջոցներ հրամայեց ձեռք առնուլ Միջերկրականի գաղղիական նաւահանգիստներէն մեկնող նաւուց նկատմամբ, ձեզայիրն ալ ի միասին :

—Բարիզէն կը հեռագրեն Օգոստ. 4ին թէ քօլերայակերպ նշաններ ունեցող շատ մը մահեր Մարսիլիոյ մէջ պատահած լինելու զրոյցներ կան իսկ ստոյգ և պաշտօնական ունէ տեղեկութիւն չկայ գեռ :

—Գաղղիոյ խորհրդարանը Քօնկյօյ վերաբերմամբ Պերլինի Դեպքանածու-զովին ստորագրած համադրոյնն պայմանագիրն ընդունել է երեկ :

AVIS

Ceux qui, après avoir reçu jusqu'aux 10 Numéros de notre Journal, veulent bien les garder et ne nous en retournent pas, sont censés de nous avoir fait l'honneur d'être comptés parmi nos Abonnés.

Varna Mercredi le 24/5 Août

BULLETIN POLITIQUE

L'absence de S. A. le Prince Alexandre se prolonge, et en dépit de certaines nouvelles à sensation, auxquelles les journaux de Constantinople s'étaient plu de donner écho, S. A. ne semble pas s'inquiéter des prétendus complots politiques découverts contre sa personne pour hâter son retour dans ses Etats.

Nous dirons même que le langage de certains organes de l'opposition est depuis le départ de S. A. beaucoup plus modéré que ne l'était avant, et cela prouve que quelque soit la divergence d'opinions de parti, les Bulgares savent bien respecter le bon ordre public en l'absence même de leur Souverain.

Nous ne pouvons toutefois ne pas souhaiter dans l'intérêt de la nation Bulgare qu'une entente puisse survenir entre les partis, afin de marcher fermement dans la voie de progrès que la nouvelle vie politique a ouverte devant la Nation; à notre humble avis, l'activité des partis devrait se concentrer dans ce seul but, et tous les Bulgares réunis autour de leur Prince devraient consacrer leur soins au développement du Pays.

Nous enregistrons de même avec plaisir la nomination de M. Kyriak Zancoff au Poste d'Agent diplomatique Princier auprès de la Cour Suzeraine de la Principauté; et nous avons la satisfaction de noter en cette occasion qu'une question pendante, en apparence peu importante, mais au fond d'un intérêt incontestable au point de vue de précision et clarté des rapports: la question de la langue à employer dans les relations de notre Agence diplomatique avec la S. Porte, vient d'avoir une solution favorable aux vues du gouvernement Princier. Nous espérons maintenant que d'autres questions d'une importance plus saillante, entre autres le projet d'un traité douanier, aboutiront également à un résultat favorable et serviront ainsi à consolider les liens de rapports de la Principauté avec la Cour Suzeraine, unique moyen de garantir l'avenir de la jeune Principauté et des autres parties de la nation Bulgare.

En Turquie, le seul fait à signaler dans notre brève revue, c'est le Firman impérial autorisant le gou-

vernement d'Egypte à contracter l'emprunt de 9,000,000 nécessité par l'état critique des finances du Pays en présence des besoins très impératifs; ce fait est en outre de nature à rassurer les esprits pour les intérêts de l'Empire en Egypte et sur les autres côtes africaines et nous qui sommes jaloux des vrais intérêts de la Turquie nous en avons la joie. Nous remarquons également la nouvelle donnée par la presse d'une commande que la S. Porte aura commise à la fabrique de canons Krupp en vue des fortifications des détroits de la Capitale; cette mesure préventive du gouvernement de S. M. le Sultan est attribuée à sa décision d'assurer la neutralité des passages de la mer Noire, circonstance qui contribuera beaucoup à conjurer les éventualités d'une complication sérieuse entre l'Angleterre et la Russie et est appelée par cela même à rehausser la valeur du concours de la Turquie au maintien de la paix générale.

L'«OSMANLI»

En reproduisant quelques passages de nos numéros précédents où nous avons fait ressortir la situation critique faite aux Arméniens de la Turquie par l'esprit de méfiance que le gouvernement de S. M. le Sultan aurait conçu contre ses sujets en mention depuis la guerre de 1878, —méfiance au mobile de laquelle nous faisons allusion en même temps que nous en décrivions la nature par les faits se passant chaque jour depuis lors dans le pays-l'«Osmanli», croyant peut être mériter de la patrie aurait exclamé: «Voici une fausseté évidente», et après avoir, du haut de sa tribune, proclamé que les institutions arméniennes d'instruction, de religion et de bienfaisance jouissent dans tous les pays de l'Empire ottoman d'égale liberté et tolérance que celles des autres communautés, et que le gouvernement Impérial n'a jamais suivi leur mission et œuvres d'un œil observateur, de même qu'il n'a pas pris des mesures particulières contre elles, aurait ajouté, sans toutefois pouvoir nier les faits relatés par nous: «Le Droit» emploie un «langage qui compromet la cause qu'il veut défendre»; et aurait terminé en faisant appel contre nous à l'attention des Arméniens de la Turquie dont les droits civils et religieux ont des liens avec la fidélité qu'il montrent au gouvernement.

L'«Osmanli» n'aurait pas omis enfin cette conclusion: «Les Arméniens ottomans ne sont pas aussi naïfs pour ne pas saisir le but auquel mire l'auteur des articles du «Droit»;—fameuse formule, excellent

refuge de tout ceux qui sont convaincu de la banalité de leur discours et qui cherchent un secours providentiel dans l'intelligence de leur auditoire à comprendre ce que l'orateur ignore.

Nous avons préparé notre réponse catégorique à notre honorable confrère l'«Osmanli», mais nous faisant un scrupule de respecter les vues de nos nationaux que nos articles en mention intéressaient directement, nous ne voulons pas nous engager en une polémique qui ne servirait qu'à aigrir de plus les relations de la Nation Arménienne avec le gouvernement de S. M. Impérial, en donnant lieu à une série de révélations qu'il est de notre intérêt d'ensevelir dans l'oubli du passé.

Nous lui dirons néanmoins que c'est une trahison de la plus pire espèce que de tâcher de dénigrer aux yeux du gouvernement Impérial et de la nation Arménienne les intentions patriotiques du «Droit», qui ne porte aucune masque, et ne souhaite que le maintien du bon ordre public et surtout la consolidation des rapports des Arméniens avec les Etats qui les protègent.

L'«Osmanli» et ceux qui pensent de nous comme lui, doivent se convaincre de cette vérité, et au lieu de tâcher de nous accuser de ce qu'ils ne savent eux mêmes, ils devraient au contraire nous prêter leur concours, pour obtenir le but que nous nous proposons dans l'intérêt de l'Empire Ottoman et de la Nation Arménienne, afin d'écarter, comme nous espérons pouvoir le faire, toute immixtion étrangère dans les affaires internes de l'Etat, immixtion qui n'a servi jusqu'à présent que les vues particulières des étrangers empressés et qui a tant coûté soit aux sujets de S. M. le Sultan soit à son Gouvernement.

Cela prémis nous recommandons à l'attention de l'«Osmanli» les nouvelles toutes fraîches que nous accueillons dans notre numéro précédent puisant aux sources des journaux de Constantinople. Que veut dire l'arrestation de Chérintz, à Van, après celle de Natanian? La détention en prison de 38 habitants de Zeitoun depuis un an, sans jugement ni sentence, est-elle de nature à démentir l'état des choses que nous signalions?

CORRESPONDANCE SPECIALE

Nous recevons de Londres la correspondance suivante:

Londres 26 Juillet 1885

Le public et les journaux anglais se sont beaucoup occupés la semaine passée du mariage de la princesse Béatrice avec le prince Henri de Battenberg, mais à ce su-

jet je ne peux vous dire que ce que la télégraphie vous aura déjà appris; je préfère, donc, parler de la nouvelle mesure agraire pour l'Irlande.

Voici les provisions principales du nouveau projet de loi pour l'Irlande. La commission territoriale déjà existante (La Land Commission) sera chargée d'aider, moyennant une somme de 5,000,000 livres sterling mise à sa disposition à cet effet, les fermiers désireux de devenir possesseurs de leurs fermes. La commission pourra prêter le montant du prix d'achat, qui sera remboursable par versements distribués sur un terme de 49 ans, et portant un intérêt annuel de 4 0/0. La commission exigera un nantissement égal à un cinquième du prix.

D'ailleurs, il sera loisible à la commission d'acheter des terres, que les landlords voudraient vendre, pourvu qu'elle puisse se convaincre de la possibilité de revendre ces mêmes terres sans perte. C'est ici un pouvoir dont on pourrait aisément abuser dans l'intérêt des landlords qui veulent se débarrasser de leurs propriétés en Irlande. A tout prendre il serait difficile de soutenir ce projet de loi sur le terrain de l'Economie politique. S'il se trouve des acheteurs prêts à s'engager à payer des versements périodiques pendant un demi siècle, ils pourront plus tard se révolter contre ce paiement, c'est-à-dire contre l'Etat devenu propriétaire en chef, comme ils se sont révolté antérieurement contre le paiement des loyers aux landlords.

La mesure ne peut guère manquer de plaire aux landlords qui voudraient se débarrasser de leurs terrains. Elle sera sans doute passée sans modification sérieuse.

Vendredi soir Lord Granville présida un dîner du Club libéral de la Cité; tout en désavouant tout intention d'attaquer le cabinet actuel, le discours qu'il prononça, depuis son commencement jusqu'à sa fin, n'était qu'une dénigration du gouvernement Salisbury. Entre ses remarques je trouve une statistique intéressante.

En 1840 le comte de Granville entra d'abord au Foreign-Office, lord Palmerston était alors secrétaire d'Etat des affaires étrangères, et passa huit heures par jour dans son département. Il y avait alors environ 18,000 dépêches reçues ou expédiées annuellement; en 1870 le chiffre annuel s'était élevé à 50 mille; et, l'année dernière il avait atteint le nombre de 80,000.

SPECTATOR

NOUVELLES LOCALES

M. le Chev. Assereto Vie-Consul d'Italie en notre ville part aujourd'hui en tournée de plaisance par

voie d'Odessa accompagnée de Mlle. Hermégilde Assereto sa fille.

Nous croyons savoir que son absence ne se prolongera pas longtemps.

—On nous informe que la mairie est en ce moment à élaborer un projet de tarif à appliquer aux voitures réglant le prix de course; nous espérons que ce tarif sera mis en vigueur avant la fin de la saison, tellement les prétentions arbitraires des voituriers sont vexants.

Nous ne pouvons pas croire, mais on nous assure que dimanche dernier on a dû payer aux voitures de 2 places un rouble et demi jusqu'au Jardin-Descates bien connu au public.

—La mairie ferait également bien de s'occuper de l'état de nos rues, qui laisse beaucoup à désirer depuis les dernières pluies.

—Deux Messieurs connus sur notre place commerciale, amis intimes, tous deux sujets étrangers, profitant de l'obscurité de la nuit du dimanche dernier, au retour de leur rendez-vous favori, se seraient mis en plein rue à se tirer la gorge.

Aux cris des belligérants le public accourt, mais s'agissant de deux étrangers, la police locale s'abstient d'intervenir.

Vivent les capitulations qui permettent aux étrangers de s'égorger entre eux sans se soucier de la police!

D'autres au contraire voudraient faire à notre police un péché de manque de vigilance à voir que pendant un quart d'heure entière que la scène durait elle n'ait pas apparu sur le lieu.

—Une célébrité médicale de notre ville D. M. aura été brossé par M. Z. Drogman du Consulat dont le victime relève.

L'indifférence du public à la cause de l'infortuné D. est froissante; mais le désolant c'est que les autorités consulaires, auxquelles le D. se sera empressé à s'adresser pour obtenir la justice, lui auraient fait le même accueil.

A l'injustice! aurait crié le Dr. si l'abjection de son état n'avait pas mis le frein de la honte et du respect sur sa langue, (Mass.) mais n'aurait-il pas fait mieux de se rappeler de ce passage du célèbre écrivain avant d'avoir reçu la rosée du ciel.

Aux mauvaises langues salut.

NOTES DU JOUR

Le «Standard» croit que le paiement d'indemnités dues aux victimes du bombardement d'Alexandrie commencera cette semaine.

Le même journal conseille à l'Angleterre de se rapprocher à l'Allemagne et à l'Autriche.

Une dépêche de Madrid du 3 août dit que les nouvelles d'Espagne constatent l'extension du choléra.

—Un télégramme de Québec, capital du Canada anglais, apprend que Riel, chef de l'insurrection du Canada, est reconnu coupable et condamné à la pendaison. Les jurés auraient signés une pétition demandant la clémence de la Reine.

Les Indiens continuent d'assassiner les blancs du Canada.

Le bruit ayant couru que le choléra a fait son apparition à Marseilles, le gouvernement autrichien a ordonné des mesures d'observation envers les provenances de ports français méditerranéens y compris l'Algérie.

NOUVELLES DIVERSES

D'après les nouvelles données par les journaux étrangers, on constate en Russie une hausse considérable dans les prix des céréales survenue à la suite de la mauvaise récolte.

—Les nouvelles du Dersim (Kurdistan) peignent sous un triste jour la situation de cette province de l'Empire. Un journal turc dit que la sécurité publique laisse beaucoup à désirer dans cette province de l'Asie-Mineure. Les tribus kurdes témoigneraient de dispositions hostiles contre les autorités locales et les fonctionnements administratifs serait des plus précaires. Il appartient au gouvernement impérial de rétablir le respect dû aux fonctionnaires publics et de ramener les beys kurdes au sentiment du devoir.

—Nous avons dit que S. A. le Grand-Vizir est complètement remis de l'indisposition dont il souffrait, il y a quelques jours. Les médecins ont conseillé à Son Altesse de prendre les bains de mer pour faire disparaître toute trace de faiblesse, conséquence infaillible de toute maladie.

Informé de cela, S. M. I. le Sultan, dans Sa haute sollicitude pour le bien-être de son fidèle serviteur a bien voulu ordonner la construction d'un bain spécial.

—On a apporté, dit le «Phare», dimanche à Cartal, dans un sac, les restes d'un homme dont le corps était divisé en plusieurs morceaux.

De même deux jours auparavant le cadavre de Vassilaki Kalfa, un architecte grec bien connu à Constantinople, a été trouvé près du «bend» de Sultan Mahmoud, sur le chemin du village Belgrade.

—Un journal turc annonce qu'un vol de 40,000 piastres a été commis au bureau de poste de Kharpoute.

—Un télégramme d'Andrinople porte que le consulat anglais vient d'être détruit par un incendie. On n'a rien pu sauver.

—L'«Arévelk» apprend que le diacre arménien Agop, natif de Mouche, qui avait été, il y a deux ans, arrêté et écroué, vient d'être envoyé à Van pour comparaître par devant la cour d'appel de cette ville.

—Le «Phare du Bosphore» apprend que 8 brigands, il y a quelques jours, ont attaqué le courrier entre Antioche et Alexandrette. Les gendarmes, lancés à la poursuite des malfaiteurs en ont pu arrêter cinq; les trois autres ont pris la fuite.

—Une correspondance adressée de Salonique à l'«Osmanli» parle d'une grande filature qui vient d'être fondée près de Salonique; les machines du modèle le plus récent, pourront fournir en une semaine plus de 1200 paquets qui seront consommés par le commerce intérieur. La nouvelle filature emploiera un personnel de 250 ouvriers de deux sexes, pris tous parmi les indigènes, de sorte qu'une seule filature fournira de quoi se nourrir à 250 familles.

DEPECHE TELEGRAPHIQUES (Agence Havas)

Vienne 4 août

La «Correspondance politique» reçoit de Constantinople la nouvelle que prochainement une réunion de conférence des Ambassadeurs aura lieu pour traiter la question du tribut de la Bulgarie.

Deux officiers Bulgares, arrêtés comme soupçonnés d'avoir volé des obligations du Crédit Foncier urbain de Bucarest, sont mis en liberté, l'instruction ayant prouvé leur parfaite innocence.

Le cercle des marchands de blés et farines a dressé un rapport insistant pour maintenir la libre importation des blés en Roumanie et recommandant la diminution des droits roumaines sur les farines.

Berlin 4 août

Les bruits répandus relativement du prétendu accident arrivé au Prince Impérial Allemand en Suisse sont controuvés.

Londres 4 août

Les élections auront lieu pendant la troisième semaine du Novembre; les députés se réuniront pour l'élection du président et la prestation du serment; puis ils s'ajourneront jusqu'au Février.

St-Petersbourg 4 août

Des tremblements de terre sont signalés dans le gouvernement de Voronej où il y aurait eu 54 tués et une soixantaine de blessés.

RESPONSABLE T. PAPA ZIAN

Imprimerie H. N. Voïncoff & Cie. — Varna